

JEZDECKÉ ROZHLEDY

ROČNÍK IV.

Redaktor: Major gšt. Josef Tael.

ČÍSLO 2.

Brig. generál Jiří Birula:

Jezdecký polní řád sovětské armády.

(Zatímní směrnice o taktice různých jednotek jezdeckva RKKA.)

V červnu 1933 vydal inspektorát sovětského jezdeckva nový „Jezdecký polní řád“ pod názvem „Taktické směrnice“, a to jako zatímní pomůcku. Nicméně co do formy, úpravy a podání je to velmi moderní jezdecký polní řád, obsahující 220 stran, 9 částí, 32 hlav a 1687 článků, formátu našeho Polního řádu.

Všimněme si jednotlivých částí a pozastavme se u zajímavosti a novinek, které tento nový předpis přináší.

První část (hlava I) obsahuje povšechné úvahy o poslání sovětského jezdeckva, které musí býti vychováno v duchu odvážných až drzých rozhodnutí a bezohledného a energického jich provádění. Dále o vlastnostech jezdecka a jezdeckva, o palebných prostředcích jezdeckva (od těžkého kulometu se vyžaduje mířená palba na 2300 m, od lehkého na 1850 m) a o jezdeckém dělostřelectvu, které může se přidělovat po dělech nejen eskadronám, nýbrž i četám. V odstavci o zásadách boje jezdeckva se zdůrazňuje, že moderní prostředky umožňují jezdeckvu provedení ataky i velkými silami, při čemž shromažďování jezdeckva k atace musí býti zastíráno umělým dýmem. Rozlišuje se zde pojem obchvat od obejití; obejitím se rozumí působnost jezdeckva do boku a do týlu nepřitele bez palebného spojení s jednotkami působícími čelně.

Dále obsahuje tato část všeobecné zásady o použití jiných zbraní a technických prostředků přidělených jezdeckvu. Jezdecké dělostřelectvo je mohutným a rozhodným prostředkem v boji proti mechanisovaným jednotkám nepřitele, jakož i při útoku vlastních mechanisovaných jednotek. Toto dělostřelectvo se uplatní jen tehdy, když dovede rychle a skrytě manévrovat jak palbou, tak i svými „koly“ a doprovázet jezdeckvo za všech okolností. Nesmí se obávat odkrytých palebných postavení, avšak musí umět okamžitě zahájit účinnou palbu. V atace jen odkrytá palebná postavení dokonce i před vlastním jezdeckvem — mohutná přímá palba dělostřelectva musí zaručit úspěch ataky.

Mechanisované jednotky jezdeckva musí býti schopny samostatných akcí ve spojení s operacemi jezdeckva: samostatné ovládnutí důležitých prostorů a uhájení jich až do příchodu jezdeckva, přezvědňá činnost zvláštními mechanisovanými přezvědňými oddíly (PO.), ochrana ústupu vlastního jezdeckva a působnost na ústupové komunikace za nepřátelského ústupu v týlu nepřitele a p. Mechanisované jednotky nelpí tedy pořád na svém jezdeckvu, nýbrž pracují i naprosto samostatně v rámci úkolu svých jezdeckých jednotek. Ovšemže se při tom zdůrazňuje nutnost rychlého využití úspěchu mechanisovaných jednotek jezdeckvem.

V dalších statích uvádí předpis zásady boje jezdeckva za různých období operace. V střetném boji se zdůrazňuje nezbytnost velitelovy iniciativy a rozhodnost, aniž se vyčkávají zprávy, jakož i výhody překvapu-

jících atak za vydatné podpory mechanisovaných jednotek s konečným cílem — zničení nepřítele. Bojové učlenění jezdecktva v tomto boji: úderná skupina, poutající skupina, palebné skupiny a záloha. V boji se ponechává záloha, když situace není jasná, nebo u jednotek bojujících samostatně; mechanisované jednotky do zálohy nepatří. Přibližování se provádí co nejdále na koních a při použití rychlých chodů; ataka vždy, jakmile to situace dovolí!

V obraně musí jezdecktvo řešit co možná všechny úkoly ofensivně a musí být prodchnuto duchem aktivity, smělosti, rozhodnosti, rychlosti a přesnosti v jednání. V obraně jezdecktvo ničí palbou a dovršuje úspěch organisovaným protiútokem ve spojení s palebnými a technickými prostředky. Bojové učlenění jezdecktva (jezdecký pluk v to) v obraně: poutající skupina, úderná skupina a skupiny palebné. První nutí nepřítele k rozčlenění co nejdále od vlastního obranného postavení, znemožňuje nepřátelský postup palbou a protiúderem a připravuje nejlepší podmínky k rozhodnému protiútku úderné skupiny jak před obranným postavením, tak i uvnitř; úderná skupina musí být připravena k zásahu i koňmo!

Ústup se smí zahájit jen na rozkaz představeného, avšak hrozí-li nebezpečí zničení, může nařídít ústup k a ž d ý velitel na vlastní odpovědání. Ovšem ústup jen do té míry, aby nebylo ohroženo splnění pověřeného úkolu v rámci vlastní jednotky (vyšší). Při ústupu ustoupí těžké i lehké kulometry poslední a chrání až do krajnosti (až do sebeobětování) přerušování boje a stažení vlastních jednotek zpět.

Při vedení jezdeckého boje, který má zvlášť rychlý spád, musí jezdecký velitel předvídati změny situace, stůj co stůj a všemi prostředky dostávat včas přehled o situaci, rychle a včas a všemi prostředky pozměňovati nebo doplňovati podle změny situace úkoly podřízených jednotek. Jezdecký velitel musí využít každé okolnosti k o s o b n í m u nařizování. Rozkazy vždy ústně, při čemž podřízení jsou povinni obsah rozkazu si poznamenat písemně (nebo zakreslit si na mapě). U jezdeckého pluku rozkazy co možná ústní, u jednotek nižších než pluk ústní rozkaz pravidlem! Ústní rozkazy velitele pluku musí si štáb pluku ihned zaznamenat.

Č á s t d r u h á . — Boj jezdeckého pluku (hlava II—VII).

Jezdecký pluk je základní taktická jednotka, která se podle situace a úkolu zesiluje dělostřelectvem, tanky, OA., letectvem, pěchotou, ženijními, chemickými jednotkami a pojitky. Pomocníkem velitele pluku po stránce politické je vojenský komisař (pompolit), který se osobně účastní ataky, je-li vedena osobně velitelem pluku, nebo je v boji tam, kde je nutno posílit ducha vojáků... Pomocníkem po stránce taktické je náčelník štábu pluku.

Velitel pluku řídí obyčejně boj ze svého SV., které se skládá z pozorovatelný velitele pluku, z bočních pozorovatelů organisovaných štábem pluku, z náhradní pozorovatelný velitele pluku (kdyby byla oslepena základní pozorovatelná), z prvního sledu velitelství pluku v blízkosti velitelovy pozorovatelný, ze sběrný zpráv, z telefonní ústředny, z hlídky pro signalisaci s letcem, z radiové stanice a konečně z místa pro náručí koně štábu pluku.

Přístup k SV. je dovolen jen směry udanými velitelstvím pluku.

V statích o střetném boji jezdeckého pluku, o přibližování, zjednávání dotyku a zasazení hlavních sil pluku nenacházíme nic nového, leda to, že při atace na pěchotu má jezdecký pluk 3 sledy za sebou ve vzdálenosti 300—500 m a při atace na dělostřelectvo sledy (ešalony) dva. Na několika místech dále se opět zdůrazňuje výhoda ataky i v moderním boji, a to nejen eskadrony, ale i celého pluku.

V další hlavě (IV) je pojednáno o útočném boji, o jeho organizaci, o spolupráci s tanky, o zajištění útoku. Mezi jiným musí býti před útokem proveden i chemický průzkum útočného pásma, zejména prostorů vhodných k zaplňování (rozuměj nepřitelem) a k použití umělého dýmu. Rozkazy zásadně ústně z pozorovatelný velitele pluku. Při útoku pluku se zasazení eskadron druhého sledu přenechává iniciativě těchto velitelů, aniž musí vyčkávat rozkazů svého velitele pluku. Podaří-li se dosíci neočekávaně úspěchu ne na hlavním úsilí pluku, jednájí velitelé eskadron druhého sledu naprosto iniciativně a nasazují své eskadrony v novém směru. Tento druhý sled hledí zasáhnout na koních; od okamžiku vniknutí eskadron 2. sledu do hloubky nepřátelské obranné sestavy podřizují se dělostřelectvo a těžké kulometry, které podporovaly 1. sled, automaticky velitelům eskadron 2. sledu!

Postupuje-li jezdecký pluk v 2. sledu a je-li předurčen k využití úspěchu, postupuje a jedná stejně iniciativně jako velitelé eskadron 2. sledu, při čemž rychle přemístí své eskadrony na koních do mezer, které se neočekávaně objeví, aniž vyčká, až budou staženy do tohoto prostoru jednotky již angažované; své rozhodnutí hlásí dodatečně svému veliteli divise. Dělostřelectvo, které je předurčeno k podpoře tohoto pluku, podřizuje se přímo veliteli tohoto pluku od okamžiku rozčlenění pluku k zásahu.

V statí o přechodech jezdeckého pluku přes vodní tok jsou uvedena podrobná nařízení o přípravách a mechanismu přechodu jak jezdeckých, tak i motomechanických prvků. Klade se v tomto případě zvláštní důraz na zastření skutečného místa přechodu umělým dýmem vytvořeným na několika místech ke klamání nepřitele.

Noční útok pluku i přes zřejmé těžkosti je považován za výhodný, poněvadž noc umožňuje překvapení nepřitele; noční ataky jsou ovšem též nemožné. Přípravy nočního útoku jsou dosti podrobně popsány; útok se provádí bez palby, bodákem a bez pokřiku „hurá“.

Velmi výstižně a stručně je popsáno pronásledování nepřitele jezdeckým plukem. V sovětském jezdeckém polním řádě nacházíme pojem využití úspěchu teprve v statích pojednávajících o eskadroně. U pluku počíná pronásledování okamžikem, kdy nepřítel počne ustupovat, a je vedeno velmi důrazně s ponecháním úplné iniciativy podřízeným velitelům. Zahájení nepřátelského ústupu musí býti ihned a všemi prostředky a mimo jakékoli pořadí hlášeno jak představenému veliteli, tak i sousedům. Hlavním účelem pronásledování je znemožniti nepříteli stáhnouti zpět své síly, přeříznouti mu všechny cesty k ústupu a zničiti jak vojska, tak i jeho týl. Dělostřelectvo v tomto případě musí položit na jeho ústupové cesty přehradnou palbu a při tom jednat rychle a odvázně; otevřená palebná postavení až u nejménějších jednotek musí býti pravidlem. Mechanisované jednotky útočí na hlavní proudy ustupujících vojsk, jednájí úplně iniciativně, aniž vyčkávají rozkazu představeného. Gros jezdeckého pluku pronásleduje hlavně po paralelních komunikacích, aby se co nejdříve dostalo nepříteli do týlu a ustupující obklíčilo!

Zahájí-li pronásledování jezdecký pluk, všechny jiné jednotky, které jsou v pásmu pluku, podřizují se automaticky veliteli jezdeckého pluku; při pronásledování je nutno důsledně využít až do krajnosti všech pomůcek kromě telefonu, kterého se používá jen výjimkou.

Jakékoli zdržení pronásledujících jednotek místními odpory je nepřipustné; tyto odpory nutno obejít a bezohledně postupovat za daným úkolem. Ataky na demoralisovaného nepřítele za ústupu jsou neúčelnější a rychle přivedou k rozhodnému úspěchu.

Hlava V. této části pojednává o obraně jezdeckého pluku na úzké a široké frontě, o obraně řeky, o pohyblivé obraně, o obraně v noci a všeobecně o chování při nepřátelském útoku a o vedení obranného boje.

Obranný boj jezdeckého pluku se zakládá na souhrě dobře řízené kulometné a dělové palby s úderem živé síly a mechanisovaných jednotek.

V obraně na úzké frontě je úsek pluku až 3 km do šířky, $2\frac{1}{2}$ —3 km do hloubky; na široké frontě až 5 km. V případech výjimečných lze jezdeckého pluku použít jako pěchoty (celý opěšalý) — obranný úsek nejvýše 1— $1\frac{1}{2}$ km. Jezdecký pluk v obraně má skupinu poutací (jednotky v obraně) a skupinu údernou (záloha). Zde je velmi podrobně a důkladně popsána činnost velitele jezdeckého pluku od okamžiku, kdy dostal rozkaz k zaujetí obrany: studium úkolu podle mapy s náčelníkem štábu, podrobný průzkum úseku přiděleného k obraně s hlediska terénu, palby, protitankových a protichemických opatření, protiletadlové obrany, použití úderné skupiny, umístění dělostřelectva přímé podpory a p. Těžké kulometry s průbojným střelivem, předurčené proti tankům, se zúčastní boje o své obranné postavení až od okamžiku, kdy se nepřátelské tanky přiblíží ke kulometům na 200—300 m. Jen tehdy nastává jejich speciální úkol k odražení tankového útoku; kulometná palba proti tankům na větší vzdálenosti se považuje za neúčelnou. Plukovní dělostřelectvo (1 baterie) je předurčeno v obraně hlavně k boji proti tankům.

Žádná „hlavní palebná přehrada“ nebo „clona“ neexistuje; obrana je založena na organizaci dalekých paleb, pak paleb křížových a bočných jak z předního okraje, tak i z hloubky postavení, a to paleb připravených především na místa výhodná pro nepřátelský postup.

Po provedení průzkumu vydává velitel osobně ústní rozkaz k zaujetí obrany a jen při dostatku času vydává rozkaz písemně.

V stati o vedení obranného boje je zdůrazněno, že hlavním úkolem pluku v obraně je zastavit a desorganisovat útočníka palbou před předním okrajem postavení a protiútokem ho zničit. Po ústupu předních stráží a přiblížení nepřítele zahajují podle situace palbu všechny těžké kulometry, vyjma kulometry předurčené k bočním palbám. Boje proti nepřátelským tankům se účastní ihned a bez rozkazu veškeré dělostřelectvo v úseku pluku.

Obrana na široké frontě (3—5 km) pro jezdecký pluk je založena na protiútocích jedné neb dvou úderných skupin, které mají za úkol zničit nepřátelské jednotky, kterým se podařilo proniknouti mezerami skupiny poutající. Jsou-li tyto síly značné, přechází velitel pluku s údernou skupinou do obrany nebo se rozhodne k ústupovému boji.

Účel pohyblivé obrany (náš úmyslný ústup) — získat čas a šetřit hlavními silami. V tomto případě může pluk dostat úsek až 5 km široký, při čemž svůj úkol řeší zásadně ofensivně tím, že jen $\frac{1}{4}$ svých sil pone-

chává u skupiny poutající (eskadronám se přidělují jednotlivá účela), kdežto hlavní část pluku tvoří skupinu údernou ke krátkým protiútokům. Jen v některých případech podle všeobecné situace může býti silnější skupina poutající, aby nepřítel mohl býti déle zdržován, a pak, aby pluk mohl snadněji přerušiti boj a ustoupiti na další zdržovací postavení. Tato jednotlivá postavení jsou od sebe vzdálena 6—8 km, aby nepřítel byl donucen po dobytí každého postavení přecházeti do přibližovací sestavy v proudech a pak znovu se rozčleňovati. V této stati je věnováno dost místa organisování ničení a překážek.

Při obraně v noci nacházíme v předpise rovněž poutající a úderné skupiny, ke krátkým protiúderům v noci. Palba jak lehkých, tak i těžkých kulometů se zahajuje v noci, jen když se nepřítel přiblíží na 200 až 300 m. Na osvětlování předpolí se klade zvláštní důraz. Jezdecký pluk přerušuje boj a zahájí ústup jen na rozkaz velitele divise (je-li ve svazu). Při přerušení spojení s velitelem divise nebo v kritické situaci má velitel pluku právo přerušiti boj z vlastní iniciativy, ustoupí však jen tak daleko, aby sousední jednotky nebyly ohroženy. Rozkaz pro ústup se vydává ústně, když se může vydat písemně, vydává se rozkazem na způsob schematu. Odpoutání od nepřítele musí předcházeti energický útok mechanisovaných jednotek, dělostřelectvo a kulomety zesilují palbu do krajnosti! (Je to ovšem i nebezpečná šablona, poněvadž se tím rovněž může prozraditi připravovaný ústup.) Má-li nepřítel mechanisované jednotky, je tedy nutno ustupovati terénem nevýhodným pro tyto jednotky. Během ústupu podnikají vlastní mechanisované skupiny mnoho drtících protiútoků.

V další hlavě je pojednáno o službách pluku, o jich řízení za pochodu, v obraně na úzké frontě, v boji na zdrženou, v obraně na široké frontě a v útoku pluku. Velitelem plukovního týlu bývá důstojník štábu nebo zástupce velitele pluku. Zajímavá jsou ustanovení o ochraně trénů, kdyby byly přepadeny. Všichni vojáci trénu, vozky nevyjímajíc, musí býti vyzbrojeni puškami a ručními granáty. K odražení nepřítele se ponechá na pět vozů jeden vozka, při čemž se tažná koně zadních vozů uváží k vozů přednímu. U nemocných koní se ponechá 1 voják na 8 koní. 8 vozků tvoří družstvo, které bojuje jako pěchota. Při leteckém náletu se zachovává u trénů naprostý klid a pořádek; proti nepřátelským letcům zasáhne ihned ochrana trénu; když není přidělena, skupiny vozků po 8 lidech, kteří střílejí salvami z pušek.

Při přepadu trénu nepřátelskou pěchotou vozy se otočí zády k nepříteli, kdežto vozkové se rozvinou v rojnici a zaujmou výhodné obranné postavení k odražení útoku. Tato ustanovení jsou dosti podrobná a zajímavá svou originalitou.

Část třetí obsahuje ustanovení o boji eskadrony.¹⁾ Je rozdělena na tři hlavy (VIII, IX, X) a pojednává o poslání eskadrony (šavlové) v boji a o jejím vedení, o boji eskadrony v střetném boji a ve všech bojových údobích až do pronásledování v to. V útoku na nepřítele v postavení může eskadrona útočit na frontě 300—400 m, v obraně je úsek eskadrony od 500—1000 m. Při ofensivních akcích musí velitel eskadrony využít každé příležitosti k rozhodným a překvapujícím atakám i proti silnějšímu nepříteli. V útoku eskadrony se přemísťují přidělené jí těžké

¹⁾ Pomocníkem velitele eskadrony po stránce politického vedení podřízených je politruk (politický „rukovoditel“, t. j. instruktor).

kulometry kupředu podle situace, aniž vyčkávají rozkazu velitele eskadrony. Při prvních známkách nepřátelského ústupu musí velitel eskadrony přitáhnouti co nejbližší náruční koně, aby mohl využít úspěchu (tento pojem v části, pojednávající o pluku, není) a zahájit pronásledování nepřítele na koních k úplnému jeho zničení. Při útoku na nepřítele v postavení, dojde-li k úspěchu na jiném místě, než se předpokládalo, musí velitel eskadrony 2. sledu ihned a iniciativně zasáhnouti, aniž vyčkává rozkazu představeného; zasahuje obdobně iniciativně, když útočný sled byl zastaven a když svým zásahem na křídle může přispěti útočnému sledu.

Při přerušení boje ustoupí především čety a kulometry nejvíc ohrožené nepřítelem. Je-li ústup chráněn mechanisovanými jednotkami nebo umělým dýmem, ustupuje celá eskadrona najednou. Velitel eskadrony ustupuje vždy s posledními částmi. Na tomto místě jsou dobře probrána veškerá opatření velitele eskadrony, co se týče OPL., OPT. (obrana protitanková) a OPCH. (opatření protichemická).

Část čtvrtá. Boj jezdecké čety (hlava XI, XII a XIII). Tato část pojednává o použití čety za všech údobí jak útočného, tak i obranného boje. Četa může útočit na frontě 100—150 m, v obraně uhájí úsek kolem 300 m. Činnost velitele čety jak před útokem, tak i v obraně, jakož i velitele čety 2. sledu je vyličena velmi podrobně. Na př. jeho činnost v obraně v pořadí naléhavosti je stanovena takto: posoudí terén s hlediska výhodného přístupu nepřátelských sil a možnosti vlastních palb na tyto prostory, zhodnotí skrytá místa pro shromažďování nepřítele před útokem a možnosti palby jak lehkých kulometů, tak i granátometů, posoudí a zhodnotí možné směry útoku a předvídá křížové palby na tyto směry, studuje možnost nasazení svého 2. sledu k protiútoku a palebné podpory tohoto protiútoku, zhodnotí možnosti nepřátelského přístupu k přednímu okraji postavení sousedů a možnosti vlastní palby k podpoře sousedů, vyhledává obranná postavení pro jednotlivá družstva, umístění elitních střelců,¹⁾ své pozorovatelní atd. Co se týče nočního útoku, nacházíme zde rozpor s předcházejícími ustanoveními, neboť v nich je řečeno, že se v noci útočí bez křiku „hurá“, kdežto zde četa útočí v noci jen někdy bez křiku „hurá“.

V obraně se zahajuje palba lehkých kulometů tehdy, když se nepřítel přiblíží na vzdálenost 800 m.

Při přerušení dotyku a ústupu ve dne je předepsán tento mechanismus ústupu: první ustoupí těžký kulomet (je-li přidělen) a ihned vzadu zahajuje palbu k podpoře ústupu čety;²⁾ za kulometem, jakmile se umístí na novém palebném postavení, ustupuje jedno družstvo, kdežto druhé ustoupí, až první bude s to jeho ústup podporovat. Velitel čety ustupuje s posledním družstvem; před zahájením ústupu se palba zesiluje.

Část pátá je věnována jezdeckému družstvu a obsahuje dvě další hlavy (XIV a XV). Jezdecké družstvo v boji se nedělí na skupiny nebo roje a je nejmenší nedílnou jednotkou. V atace používá se šavle a pistole, někdy ovšem i ručního granátu (!). V přískocích v nepřátelské palbě

¹⁾ K vyřazení nepřátelských kulometníků, velitelů a pozorovatelů z boje až na vzdálenost do 1000 m.

²⁾ Je zde zřejmý rozpor se všeobecnými ustanoveními v části první, kde je zdůrazněno, že těžké a lehké kulometry při ústupu ustupují poslední!

jmenuje velitel družstva přímo jména harcovníků k přiskoku. Je to s hlediska psychologického velmi vhodné ustanovení. Postup lehkého kulometu do 400 m od nepřítele se provádí pod ochranou palby těžkých kulometů, počínaje 400—300 m od nepřítele se zahajuje palba z pušek, která také usnadňuje další přemísťování lehkého kulometu.

V obraně proti postupujícímu nepříteli zahajuje palbu lehký kulomet na vzdálenost 900 m. Počínaje 600 m pálí granátomet a elitní střelci. Z 300 m palba z pušek.¹⁾ Velmi dobře je zdůrazněna nutnost vydržet na místě při tankovém útoku. Útěk před tankem je jistá smrt; je nutno zůstat v zákopu, neboť zákop nejlépe chrání, je třeba bojovat ručními granáty (svazek) a pamatovat si, že tank z blízké vzdálenosti je méně nebezpečný. V ústupu mužstva první ustupuje granátomet, za ním střelci z pušek a teprve na konec lehký kulomet. Velitel družstva ustupuje poslední.

Část šestá (hlava XVI—XX) pojednává o kulometné eskadroně, četě a družstvu v střetném boji, v útoku a v obraně. Kulometná eskadrona tvoří v útoku kulometnou skupinu, skládající se z několika kulometných baterií (čet), kterými disponuje přímo velitel pluku. Postupuje-li pluk v 2. sledu útočící divise, může být jeho kulometné eskadrony použito vpředu, při čemž zůstává podřízena svému veliteli pluku. V obraně většina kulometů je přidělena přímo eskadronám, zbytek tvoří zvláštní seskupení, podřízené veliteli pluku.

Palba kulometné baterie je velmi účinná až na vzdálenost 3000 až 4000 m.

Poslední hlava této části se povšechně dotýká vystřídání jednotek v dotyku s nepřítelem.

Část sedmá — průzkum jezdeckva (hlava XXI—XXIII). Orgány pozemního průzkumu jsou:

1. razjezdy (R. — naše PO.) a pěší přezvědné skupiny PPS. — boje se vystřihávají,

2. mechanisované razjezdy (MR.) a předsunuté skupiny (PS. — jsou to předsunuté předvoje) — bojují a

3. pozorovatelný — jen pozorují.

R. se vysílají na 25—35 km kupředu a na 2—3 dni; síla 15—20 mužů (mají zvláštní složení a nebývá to organická jednotka). MR. — 3—5 vozů na vzdálenost nejvýše 10 km. PS. mohou být jezdecké, mechanisované a smíšené. Jako PS. může být vyslán i celý mechanisovaný pluk; PS. v síle 1—2 zesílených eskadron obsáhne frontu 4—6 km, v síle 3—4 zesílených eskadron 6—10 km. Působí před čelem hlavních sil divise na 10—20 km. PPS. v síle od 2—3 vojinů až do eskadrony se vysílají na vzdálenost nejvýše 1—2 km. Působnost R., jeho posílání a činnost velitele je popsána velmi podrobně, jasně, logicky, a to od okamžiku příprav R. a odjezdu za úkolem až do návratu zpět. Veškerá nařízení a opatření velitele R. se shodují s obvyklými opatřeními při nájezdech. Musí na př. před odjezdem odebrati vojákům R. veškeré písemnosti, poučiti je znovu o tom, jak se mají chovati, kdyby upadli do zajetí, a p. Během postupu se musí R. vystřihati osad, velitel se nesmí ptáti občanů na cestu, řídí se jen mapou (ve výjimečných případech může vzít s sebou průvodce), po každých 5—6 km stanoví místo srazu,

¹⁾ Tatáž ustanovení nacházíme i v části čtvrté (četa) čl. 827, jenže zde je řečeno, že lehký kulomet zahajuje palbu na vzdálenost 800 m.

kdyby se R. musel rozprehnouti. V prostoru, kde se může očekávat střetnutí s nepřítelem, postupuje v ý h r a d n ě terénem. Svůj postup chrání pátrači, vzdálenými $\frac{1}{2}$ až 1 km; postupuje přískoky, po dosažení jednotlivých cílů pátrače vyměňuje. Jsou tu dokonce ustanovení, jak nejlépe nepřítele obelstít, a p. Velitel R. podstupuje boj jen výjimečně (výjimky jsou vyjmenovány). Nocuje se v terénu nebo v samotách; do osad nesmí! Koně nemá umisťovat za plotem, v stodole, v stáji — mají-li jen jediný východ. I v noci však musí pokračovat v své úloze... Dále jsou ustanovení o dodávání hlášení, o spolupráci s letcem, o působnosti R. v zimě, v lesích, o zacházení se zajatci¹⁾ a p.

Úkolem PS. (předsunutá skupiny) je chránit a zajišťovat zprávami hlavní síly; velitel PS. vysílá R. nebo také MR. na vzdálenost, která nemá zásadně převyšovat šířku fronty, na které PS. pracuje. Nepracují-li před PS. přezvědné oddíly vyslané divisi, vysílá vlastní R. na 20 až 25 km. Při střetnutí s nepřítelem zjedná dotyk a provede zahajovací boj pro vlastní divisi. Útok PS. bývá obvykle podporován dělostřelctvem a mechanisovanými jednotkami valných sil divise.

Č á s t o s m á — pochody jezdeckta (hlava XXIV—XXVI). V úvodě této části se zdůrazňuje též nezbytnost opatření OPL., OPT. a OPCH. při organisování pochodu jezdeckých jednotek. Moderní technika nutí vyšší jezdeckou jednotku postupovat na široké frontě v několika oddělených (plukovních) proudech a ty mají býti vhodně uskupeny do hloubky. Pochod jezdeckta normálně nemá trvati bez odpočinku déle než 7—8 hod. Po odpočinku ($2\frac{1}{2}$ —4 hod.) může jezdeckto tentýž den pochodovati 4—6 hod., takže za 24 hod. může jezdeckto vykonati 40—80 km pochodu, ve výjimečných případech až 100 km. Normální denní výkon jezdeckta je 50 km. Pochod trvající déle než 7—8 hod. se považuje za úsilný.

Za největší výkon jezdeckta lze považovati dva 100 km pochody za sebou (během dvou dní), po nichž je však nezbytný nejméně dvoudenní n a p r o s t ý odpočinek.

Za nejlépe osvědčené ruchy jsou pokládány tyto:

1 km krokem (10 min.), 1 km klusem (5 min.) = $6\frac{1}{2}$ —7 km za hod.
 1 km krokem (10 min.), 2 km klusem (10 min.) = 7— $7\frac{3}{4}$ km za hod.
 1 km krokem (10 min.), 3 km klusem (15 min.) = $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$ km za hod.

Noční výkon 4—5 km za hod., v horách $1\frac{1}{2}$ —2 km. Dále jsou podrobná ustanovení o oddechu, o napájení a krmení koní po skončení pochodu.

Pluk tvořící jeden z proudů divise vždy vysílá svůj vlastní průzkum až na 10—15 km kupředu (R. v síle 5—15 jezdců). Tyto průzkumné orgány se vystřídávají po dosažení jistých cílů nebo během odpočinku. Ustanovení o předvoji, o bočních vojích a o zadním voji jsou všeobecně známa; jejich vzdálenost od hlavních sil je předepsána 2—3 km, aby nebyly překvapeny palbou těžkých kulometů nepřítele.

Zde jsou zajímavá podrobná ustanovení o OPL. a OPT.

OPL. za pochodu jezdeckta rozeznává dvojí signály: „vzdušný poplach“ a „vzdušný útok“; tyto signály se troubí. Při prvním signálu se vše rychle maskuje a vystřihá se shromažďování na nápadných místech; jezdcí na bílých koních zůstávají na okrajích silnice, děla a vozy opustí

¹⁾ Zajatec, vyjímajíc důstojníky a poddůstojníky, v noci propouští!

ihned silnici a umístí se v stínu. Po objevení bombardovacího náletu se troubí „vzdušný útok“, při čemž se celý pluk cvalem rozčlení v terénu kromě jednotek, které v tomto okamžiku byly dobře maskovány. Rozčleněný pluk udržuje přísný pořádek a postupuje dále pod ochranou všech svých těžkých kulometů.

Aby byla co nejlépe zajištěna OPL. a OPT. za pochodu pluku po celé jeho délce, dělí se pochoduující pluk na jednotlivé skupiny účelným rozdělením na proud protitankových a protiletadlových prostředků. Skupina schopná k provedení OPL. a OPT. se skládá z 1 jezdecké eskadrony, ze 4—8 těžkých kulometů a z 1 děla; každá skupina organizuje svou vlastní hláskou službu, která doplňuje hláskou službu pochoduujícího pluku.

Další ustanovení této části se týkají pochodu v noci, přechodu přes vodní toky, přebrodění, přechodu přes bažiny a led, převozu na vorech, pontonech a lodkách, zajišťovací služby za pochodu a spojení.

Část devátá — jezdecko za odpočinku (hlava XXVII—XXXII) pojednává o zajištění při nocování v blízkosti nepřítel (t. j. až do dvou denních jezdeckých pochodů), o organizování služby předních stráží, o použití dělostřelectva a OA., o vystřídání předních stráží atd. Za ubytování se klade zvláštní důraz na různá opatření proti nájezdům nepřátelských mechanisovaných jednotek do ubytovacího prostoru v noci. Další hlavy pojednávají o jezdeckém pluku na odpočinku, o způsobech jeho zajištění a o službě polní strážě jak pěší, tak i na koni.

Zvláštní hlava je věnována léce, jejímž úkolem může býti: zajmout něco nepřátel a zmocnit se důležitých dokumentů, zničit menší nepřátelské skupiny, zničit nebo zajmout nepřátelská auta, OA. nebo tanky, zdržet postupující nepřátelské proudy, přepadnout nepřátelské trény a konečně přerušit spojení. Zvláště podrobně se zabývá předpis ustanoveními o přepadu láckou nepřátelských mechanisovaných prostředků, které mají býti zaskočeny tak, aby se již nedostaly zpět. Poslední hlavy pojednávají o organizování přepadu mechanisovaných nepřátelských jednotek jezdeckem vůbec, a to jak za odpočinku těchto nepřátelských jednotek, tak i na pochodu a o zásobování eskadrony a odsunu v boji.

V příloze jsou připojeny přehledné tabulky o službách jezdeckého pluku a o plánu ničení v plukovním pásmu, jakož i schematické náčrty plukovního trénu za pochodu, umístění trénů v boji, náčrt eskadrony v obraně na úzké frontě, vzor hlášení velitele družstva po zaujetí obrany, schematický náčrt týlu eskadrony v obraně před nepřátelským útokem a schema organizace zásobování střelivem v eskadroně za útoku a v obraně.

Posuzujeme-li zcela objektivně tento sovětský předpis, musíme uznati jeho celkovou vysokou úroveň a časovost. Velmi se zamlouvá jeho uspořádání, neboť po všeobecných ustanoveních a po charakteristice použití jezdecka za všech bojových fází se přechází ihned k boji pluku, eskadrony, čety, družstva, k boji kulometných jednotek, pak k převědům a k zajištění a teprve na konci je řeč o pochodech a ubytování. My jsme dosud zvykli jinému, a to chronologickému postupu v předpisech, t. j. nejdřív pojednání o pochodech, o ubytování, o vyhledávání zpráv, o zajištění a pak teprve přechodu k bitvě a k boji. Nutno přiznati jisté výhody uspořádání předpisů podle prvního způsobu, poněvadž vždy je dobře z různých důvodů, nevymínajíc ani složky psychologické, mluvit

nejdříve o tom, co je nejdůležitější, a o tom, s čím se setkáváme ve válce nejčastěji, a teprve potom možno mluvit i o věcech ostatních. Člověk studující předpis je nejpozornější na začátku, postupně však jeho zájem ochabuje, protože se unavuje a nemůže již dobře soustředit své myšlenky tehdy, když ve skutečnosti přichází k ustanovením nejdůležitějším. Tyto a jiné důvody zajisté vedly autory sovětského jezdeckého polního řádu k jinému uspořádání látky, než se děje obyčejně.

Co se v předpise zvláště zamlouvá, je to, že je v něm nejen neustále a soustavně zdůrazňován význam iniciativy u velitelského sboru jezdeckta, ale že se tato iniciativa na mnohých místech skutečně velitelům nejrozumnějších stupňů i dává. Tvrdit a zdůrazňovat význam iniciativy a na druhé straně zasahovati do nejmenších podrobností při různých ustanoveních předpisů není zajisté správné; je mnohem účelnější poukázat i v předpise na konkrétní možnosti velitelovy iniciativy.

Dále se ve všech částech předpisu klade zvláštní důraz na ústní rozkazování a nikde není ustanovení, že se ústní rozkazy mají vždy potvrzovat písemně; potřebná ustanovení a data ústního rozkazu si zaznamenávají podřízení sami. Ve všech statích předpisu je zdůrazňován a pěstován ofensivní, útočný duch, ataky a znovu ataky, po každé, jakmile se naskytne první příležitost; nepřátelský bok a tyl je nejhledanějším cílem! Mnoho místa je věnováno OPL., OPT. a OPCH.

Nenacházíme však v předpisech nic o nájezdech, které, jak víme, v sovětské armádě jsou zvlášť pěstovány. Velmi málo je v něm o použití a úkolech vyšší jezdecké jednotky.

Důstojníkům našeho jezdeckta lze tento sovětský předpis doporučit k studiu. Je poněkud obsáhlý, ale v ustanoveních stručný. Svou přehledností, přesností a jasností (rozkazovací technika) se po mnohých stránkách přibližuje našemu Cvičebnímu řádu pro jezdeckto, vydanému rovněž r. 1933.

Kapitán jezd. Vladimír Kutnohorský:

Individuální ochrana koní proti bojovým plynům.

Myšlenka používat bojových plynů je prastará. Jest jisté, že jich bude v budoucí válce opět užito. Ukázala přec světová válka, že bojové plyny jsou bojovým prostředkem základního významu. Žádné smlouvy nezabezpečí neužívání tohoto druhu zbraně.

Ustanovení haagské konvence o zákazu užívat bojových plynů může se chápat všelijak.

Článek 23a oné dohody zní doslova: „d'employer du poison ou des armes empoisonnées...“ a může tím býti míněn zákaz otravovat potraviny, vodu atd. nebo zákaz používat otrávených zbraní, na př. přímo otrávené střely.

Článek 23e téže konvence zakazuje používat zbraní, které by způsobily zbytečné útrapy.

Podle statistiky ze světové války nemůžeme nazvatí užívání bojových plynů, srovnáme-li je s používáním brisantního střeliva, nehumánním. Z doby, kdy bylo bojových plynů užíváno nejvíce, dokazuje anglická a německá statistika, že ztráty (úmrtí) při otravě, způsobené bojovými